

30.01.2017

§ 42

Asianro 412/12.00.01.00/2017

Vastine hallintoriitahakemukseen / Kaavin kunta**Kaupunginlakimies Vesa Toivanen
Kaupunginkanslia**

Kaavin kunta on jättänyt Itä-Suomen hallinto-oikeudelle hallintoriitahakemuksen (asianro 02498/16/2299), jossa Kaavin kunta vaatii Juankosken kaupunkia maksamaan Kaavin kunnalle 1.221.014 euroa korkoineen sekä oikeudenkäyntikuluja. Hakemus koskee vuosien 2015 ja 2016 ajalta Juankosken kaupungille maksettua ja kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain (1704/2009), jäljempänä valtionosuuslaki, tarkoittamaa kotikuntakorvausta.

Esitys

Esitän kaupunginhallitukselle, että Kuopion kaupunki antaa asiassa seuraavan vastineen:

Asian taustaa

Juankosken kaupunki ja Kaavin kunta tekivät elokuussa 2007 sopimuksen yhteisen perusopetuksen järjestämisestä vuosiluokille 7 – 9.

Juankosken ja Kaavin välillä oli tulkintaerimielisyyksiä sopimuksen voimassaoloaikana siitä, miten yhteistyön korvaukset lasketaan. Korkein hallinto-oikeus ratkaisi riidan lopullisesti päätöksellään 3204/2015. Päätös ratkaisi sen, miten sopimuksen voimassaoloaikana oppilaskohtaiset tulot ja oppilaskohtaiset menot laskettiin, jotta voitiin määritellä, kumpi osapuoli oli maksa-va kummalle ja minkä verran, tulojen ja menojen erotuksesta riippuen.

Kaavin kunta irtisanoi Kaavin kunnanvaltuuston päätöksellä 29.10.2009 sopimuksen yhteisestä perusopetuksesta. Viiden vuoden irtisanomisaika huomioiden sopimus päättyi 31.7.2015. Siten sopimuksen voimassaolon viimeinen lukukausi oli kevätlukukausi 2015.

Viimeisen sopimuksen voimassaoloajan lukukauden tulot ja menot on selvitetty KHO:n mainitun päätöksen periaatteiden mukaisesti ja laskelmat ja tilitykset on kumpikin kunta tahollaan hyväksynyt.

Kaavin kunta on tehnyt sopimuksen päättymisen jälkeen Tuusniemen kunnan kanssa sopimuksen siitä, että Tuusniemen järjestää kaavilaisille oppilaille vuosiluokkien 7 – 9 opetusta Tuusniemellä. Kaavin kunta ei sopimuksen mukaan maksa Tuusniemen kunnalle korvausta opetuksen järjestämisestä.

Kaavin kunta väittää Juankosken kaupungille lähettämässään korvausvaatimuksessaan (päivätty 27.9.2016), että Juankoskella olleet oppilaat ovat syksyllä 2010 siirtyneet Tuusniemelle ja että Juankosken kaupungille ei ”ole lainkaan aiheutunut kustannuksia kaavilaisien oppilaiden perusopetuksen järjestämisestä”. Väite ei kuitenkaan pidä paikkaansa. Kaavilaiset oppilaat ovat jatkaneet sopimuksen jälkeen opiskeluaan Juankoskella ja uusiakin oppilaita on tullut Kaavilta Juankoskelle. Koulun opiskelijatietojen perusteella tiede-

30.01.2017

tään, että yksi oppilas olisi siirtynyt valintansa perusteella Juankoskelta Tuusniemelle.

Kaavin kunnalla ei siten voi olla mitään sopimukseen tai velkasuhteeseen perustuvaa saatavaa Juankosken kaupungilta vuosien 2015 ja 2016 ajalla annetun perusopetuksen osalta.

Kaavilaisten oppilaiden sekä muiden kuntien oppilaiden opetukseen Juankosken kaupunki on puolestaan saanut jäljempänä mainituin tavoin valtionosuutena esi- ja perusopetuksen kotikuntakorvausjärjestelmän kautta korvusta opetuksen järjestämisestä.

Todettakoon, että Kaavin kunnalle ei perusopetuksesta ole enää aiheutunut menoja, koska Juankosken kaupunki ei ole voinut sopimuksen päättymisen enää laskuttaa Kaavin kuntaa, eikä Kaavin kunta joudu tekemänsä sopimuksen perusteella maksamaan Tuusniemen kunnalle Tuusniemen järjestämästä perusopetuksesta. Sen sijaan Juankosken kaupunki on joutunut itse vastamaan Juankosken koulua käyvien kaavilaisten oppilaiden aiheuttamista kustannuksista. Näitä kustannuksia kyseinen kotikuntakorvaus korvaa, vaikkakaan se ei kata kustannuksia kokonaisuudessaan.

Kaavin kunnan vaatimuksessa on todettu, että Kaavi on päättänyt osoittaa kuntansa perusopetuksen 7 – 9 vuosiluokille lähikouluksi 1.8.2015 lukien Tuusniemen yhtenäiskoulun. Tällä seikalla ei kuitenkaan ole vaikutusta käsiteltävään asiaan. Perusopetuslain (628/1998) mukaan kunta on velvollinen järjestämään sen alueella asuville oppivelvollisuusikäisille perusopetusta ja osoittamaan lain 6 § 2 momentin mukaisesti oppivelvolliselle lähikoulun. Perusopetuksen oppilaalla on oikeus käydä tätä koulua. Oppivelvollinen voi kuitenkin perusopetuslain 28 § 2 momentin mukaisesti hakeutua oppilaaksi myös muuhun kuin hänelle osoitettuun lähikouluun. Tässä tapauksessa Juankosken kaupungin ja Kaavin kunnan välisen perusopetuksen sopimuksen päättymisen 31.7.2015 jälkeen kaavilaiset oppilaat ja heidän vanhempansa ovat käyttäneet tuota oikeutta ja jatkaneet koulunkäyntiä Juankoskella. Nämä oppilaat eivät halunneet siirtyä Tuusniemelle ja heillä on ollut lain mukainen oikeus jatkaa koulunkäyntiä Juankoskella. Kaavilta on tullut myös uusia oppilaita.

Kaavin kunta on vaatimuksessaan painottanut, että perusopetusopimuksen mukainen opetus päättyi kevätlukukauden 2015 päättyessä irtisanomisen johdosta. Sopimuksen mukainen opetus päättyikin, mutta sopimuksen mukaisen opetuksen jälkeen on ollut kyse normaalista edellä mainitusta perusopetuslain 28 § 2 momentin hakeutumisoikeuden mukaisesta opetuksesta, johon kotikuntakorvaukset kohdistuvat.

Kaavin kunnan hakemuksessa kohdassa 1.5 on väitetty, että valtiovarainministeriö olisi väärin perustein maksanut Juankosken kaupungille kotikuntakorvauksia 1.8.2015 jälkeen. Väite on virheellinen ja lakiin perustumaton. Valtionosuuslain 37 §:n 1 momentin mukaan jos esi- ja perusopetusta järjestää varainhoitovuotta edeltävää vuotta edeltäneen vuoden lopussa muu kuin 6–15-vuotiaan tai muun oppivelvollisuuttaan suorittavan oppilaan kotikunta, oppilaan kotikunta on velvollinen suorittamaan asianomaiselle kunnalle tai muulle 1 §:n 2 momentissa tarkoitetulle opetuksen järjestäjälle kotikuntakorvauksen siten kuin 38–41 §:ssä säädetään.

Valtionosuuslain 43 §:n mukaan kunnan ja muun opetuksen järjestäjän on toimitettava valtiovarainministeriölle kotikuntakorvauksien keskitettyä mak-

30.01.2017

samista varten tiedot esi- ja perusopetusta saavien oppilaiden määristä jaoteltuina ikäluokittain ja kotikunnittain niiden oppilaiden osalta, joille ne ovat järjestäneet 37 §:ssä ja 38 §:n 1–5 momentissa sekä 39 ja 40 §:ssä tarkoitettua kotikuntakorvaukseen oikeuttavaa esi- ja perusopetusta varainhoitovuotta edeltävää vuotta edeltäneen vuoden lopussa.

Valtionvarainministeriö suorittaa siten kotikuntakorvaukset keskitetysti suoraan opetuksen järjestäjälle kunnan ja muun opetuksen järjestäjän toimittamien tietojen perusteella.

Juankosken kaupunki ja Kuopion kaupunki yhdistyivät kuntaliitoksella 1.1.2017, joten Kuopion kaupunki antaa vastineen hallinto-oikeudelle kyseiseen Kaavin kunnan vaatimukseen.

Yhteenveto ja vaatimukset

Kaavin kunta on perusteettomasti vaatinut itselleen perusopetuksen valtionosuuksia opetuksesta jota se ei järjestä. Opetuksen Kaavilta Juankoskelle tuleville oppilaille on järjestänyt Juankosken kaupunki, joka on myös maksanut opetuksesta aiheutuvat kustannukset. Valtiovarainministeriön maksaa kaavilaisten oppilaiden opetuksesta kotikuntakorvaukset lain mukaisesti samoin perustein kuin muillekin kunnille vastaavassa tilanteessa. Opetuksen järjestäjä on lain mukaan oikeutettu kotikuntakorvaukseen oppilaan suorittaessa opipalvelullisuuttaan muussa kuin oman kotikuntansa esi- tai perusopetuksessa. Kotikuntakorvausten maksatus hoidetaan keskitetysti valtionosuusmaksatusten yhteydessä ja Juankosken kunnalla on ollut opetuksen järjestäjänä oikeus saada hakemuksen kohteena oleva kotikuntakorvaus kaavilaisten oppilaiden osalta. Juankosken kaupunki ei siten ole saanut myöskään perusteetonta etua hakemuksessa esitetyn tavoin.

Kuopion kaupunki vaatii, että hakemus oikeudenkäyntikuluvaatimuksiin hylätään perusteettomana ja Kaavin kunta velvoitetaan suorittamaan Kuopion kaupungille oikeudenkäyntikuluina 1.000 euroa laillisine viivästyskorkoineen.

Liitteet

7 412/2017 Hallintoriitihakemus

Valmistelija
Vesa Toivanen
etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

puh. 044 718 2041

Päätösehdotus

Kaupunginjohtaja Petteri Paronen

Kaupunginhallitus hyväksyy kaupunginlakimiehen esityksen.

Päätös

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti kaupunginjohtajan tekemän päätösehdotuksen.

